

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АНДРАШКО О. І., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Самостійна робота в гуманізації освітнього процесу початкової школи	14
БОБИРСЬВА О.С. Інноваційна компетентність майбутніх фахівців дошкільної освіти як складова професіоналізму	16
БОКОЧ А. А., ПИНЗЕНИК О.М. Сутність професійних цінностей педагога	18
БОНДАР Т. І. Правова модель інклюзивної освіти в Україні	20
БРИЖАК Р. В., ВАРГА М. С. Особливості використання дитячого фольклору у вихованні дітей дошкільного віку	22
ВАРГА Л.І. До проблеми критеріального підходу у формуванні комунікативної культури майбутніх учителів	24
ВІКОНЬ А.М. Педагогіка В. Сухомлинського і Нова українська школа	26
ВІНЕР Г.І., ТЯГУР В.М. Інтегративний підхід та інтегроване навчання: теоретичні концепти	28
ВОВЧОК В.М.,ЧЕКАН О.І. Сучасні проблеми щодо формування образотворчої діяльності у дітей з розумовою відсталістю у спеціальній науково-педагогічній літературі	30
ВОВЧОК В.М., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Особливості формування відповідальності в учнів молодшого шкільного віку	33
ГАВРИЛО М. В., ПИНЗЕНИК О. М. Характеристика індивідуального підходу в дошкільній освіті	35
ГАСНЮК В.В. Рівні сформованості методичної культури майбутніх викладачів вокалу	36
ГЕБЕШ М.М., БАРНА Х.В. Підходи до класифікації музично-дидактичних ігор у розвитку мовлення дошкільнят	39
ГЕЛЬБИЧ В. В., ФЕНЧАК Л.М. Особливості організації шкільного сайту навчального закладу як невід’ємної складової його інформаційного освітнього простору	41
ГЕРЦОВСЬКА Н.О., КОБАЛЬ С.І. Сугестопедія як альтернативний метод навчання іноземної мови	43
ГЕРЦОВСЬКА Н.О., ФОЗЕКОШ К.В. Скаффолдинг як комунікативна стратегія взаємодії в ході самостійної роботи студентів у процесі вивчення англійської мови ..	44
ГИРБА К.В., МАЙБОРОДА І.Е. Естетичне виховання молодших школярів засобами народного мистецтва	46
ГЛЕБА А. В., РЕСЛЕР М.В. Запровадження дистанційного навчання та його вплив на якість освіти в закладах вищої освіти.....	48
ГЛІНКО В.М., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Інтерактивні технології як засіб формування загальнокультурних компетенцій учнів початкової школи	51
ГОЛОВКА Н.І. Феномен інклюзивної освіти у вітчизняному освітньому просторі.....	53
ГОЛЯНИЧ А. І., ЛАЛАК Н. В. Формування професійної позиції майбутнього менеджера освіти у процесі фахової підготовки	54
ГРАБ М. В. Напрямки удосконалення педагогічної освіти в Норвегії	56
ГРЕЧИН М. М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Шляхи формування природознавчої компетентності молодших школярів	58

ФЕНОМЕН ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ У ВІТЧИЗНЯНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Численні напрацювання з питань інклюзивної освіти засвідчують підвищення інтересу вітчизняних дослідників до досліджуваного феномену. Великий тлумачний словник сучасної української мови визначає поняття «феномен» як рідкісне, надзвичайне, виняткове явище, єдине у своєму роді, взяте в його цілісності, в єдності з його сутністю й дане нам у досвіді [1]. Вважаємо, що основу дослідження феномену інклюзивної освіти складає саме методологічна сутність феноменологічного підходу, що уможливило перетворення суб'єктивних спостережень і даних в об'єктивні чітко сформульовані і обґрунтовані наукові гіпотези і теорії.

Відомо, що освіта виконує дві найважливіші цивілізаційні функції розвитку особистості: забезпечує духовний, моральний, художній, культурний розвиток особистості та її соціалізацію. Саме тому однією із центральних проблем освіти сьогодення є проблема реалізації права на освіту для всіх. погоджуємося із В. Засенко, що в соціумі відбуваються зміни в ставленні до дітей з особливими потребами: законодавчі акти регламентують право дітей з особливостями на унікальність і повагу. Найбільш яскраво інклюзію вирізняє її ідеологія, що враховує природні задатки, інтереси і здібності таких дітей. Інклюзивна освіта підкреслює, на думку автора, неповторність й унікальність особистості кожної дитини, що проявляються в інтересах здібностях, потребах, вимагають індивідуального підходу у процесі навчання і гнучкості у розробленні навчальних програм. Крім того, як зазначає науковець, інклюзивна освіта формує свою власну шкалу цінностей (аксіологія), де ключовими є наступні принципи: кожна людина, незалежно від здібностей і досягнень, має право на освіту, самовираження і особистий прогрес [2, с.23].

Для нашого дослідження актуальними є цінності інклюзивної освіти, визначені Л. Лавриненко: рівний доступ до навчання в закладах загальної середньої освіти та здобуття якісної освіти кожною дитиною; визнання спроможності до навчання кожної дитини та, відповідно, необхідність створення суспільством належних для цього умов; забезпечення права дітей розвиватися в родинному оточенні та мати доступ до всіх ресурсів місцевої громади; залучення батьків до освітнього процесу дітей як рівноправних партнерів і перших вчителів своїх дітей; навчальні програми, що ґрунтовані на особистісно орієнтованому підході, сприяють розвиткові навичок навчатися упродовж усього життя та повноцінній участі у житті громади, суспільства; визнання факту, що інклюзивна освіта потребує додаткових ресурсів, необхідних для забезпечення особливих освітніх потреб дитини; використання результатів сучасних досліджень і практики під час реалізації інклюзивної

моделі освіти; командний підхід у навчанні та вихованні дітей, що передбачає залучення педагогів, батьків і спеціалістів [3, с.14].

Автор окреслює основні завдання інклюзивної освіти, що полягають в організації освітнього процесу, що задовольняє освітні потреби всіх дітей; розробленні системи надання спеціальних освітніх і фахових послуг для дітей з особливими освітніми потребами; створенні позитивного клімату у шкільному середовищі та поза його межами; забезпеченні співпраці з усіма учасниками освітнього процесу через командний підхід у розв'язанні завдань; залучення батьків до активної взаємодії. Як зазначає Л. Лавриненко, якість освітнього процесу значною мірою визначається тим, наскільки враховуються та реалізуються потенційні можливості навчання й розвитку кожної дитини, її індивідуальні особливості [3, с. 9–10].

Отже, інклюзивна освіта – це освіта, яка виключає будь-яку дискримінацію дітей і забезпечує можливість у повному обсязі брати участь в житті колективу закладу освіти, чим стимулює рівноправність. Інклюзія спрямована на розвиток здібностей, необхідних для взаємодії та спілкування. Зазначимо, що цінності інклюзії – взаємна повага, толерантність, усвідомлення себе частиною суспільства, надання можливостей для розвитку навичок і талантів конкретної людини, взаємодопомога, можливість вчитися один у одного, можливість допомогти самим собі і людям у своїй спільноті – є цінностями гуманного суспільства.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
2. Засенко В., Колупаєва А. Діти з особливими потребами : пріоритетні напрями державної політики України в галузі освіти, соціального захисту й охорони здоров'я. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2014. №3 (71). С. 20-29.
3. Лавриненко Л. І. Школа для кожного (окремі аспекти інклюзивної освіти) : Навчально-методичний посібник для керівників закладів освіти, учителів та вихователів ЗДО, ГПД, шкіл-інтернатів, методистів. Чернігів : Чернігівський національний технологічний університет (ЧНТУ), 2017. 168 с.

УДК 378.147:005-051

ГОЛЯНИЧ А. І., ЛАЛАК Н. В.,
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Система вітчизняної освіти в контексті сьогодення вимагає нових підходів до управління навчальними закладами і потребує компетентних менеджерів, які відрізняються цілісним гуманістичним світоглядом, високим професіоналізмом, особистісною культурою та комплексно реалізують в управлінській діяльності творчий потенціал. З огляду на це, важливим

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>